

Accent op improvisatie en taal

onderdeel: articulatie en improvisatie

Titel les/thema **Inspringspelen (en articulatie-oefening)**

Graad: 3

Aan al deze doelen wordt gewerkt, toch duidt u best aan welke u in de verf wil zetten.

Leerplandoelnummer	Leerplandoel uitgeschreven
1.3	Een dramatische opbouw in het spel verwerken en volgen.
1.4	Een aantal spelvormen ervaren en kennismaken met het materiaal dat erbij hoort.
1.5	De wezenlijke aspecten van dramatisch spel ervaren: rol en handeling.
2.2	Ervan genieten bezig te zijn met de dingen die hen omringen om hun expressiemogelijkheden te ontdekken.
3.4	Ervaren hoe een boodschap via dramatisch spel wordt gebracht.
3.5	Zich verwonderen over de boodschap die anderen dramatiseren.
3.6	Zich inleven in de wijze waarop anderen gestalte geven aan een spelsituatie.
3.7	Vaststellen hoe een boodschap via dramatisch spel op verschillende wijzen kan worden gebracht.
4.1	Waardering opbrengen voor de manier waarop een bepaald idee of personage, een bepaalde gebeurtenis of omstandigheid wordt gedramatiseerd.
5.1	De mogelijkheden van dramatisch spel ervaren als een middel om met anderen te communiceren, om iets te concretiseren, om iets van zich af te spelen, om ervaringen te verwerken...
5.2	Bij de voorbereiding en de uitvoering van het spel, hun fantasie en voorstellingsvermogen activeren.
5.4	Bereid zijn eigen belevenissen, ervaringen, gedragingen, gevoelens en handelingen spontaan in allerlei situaties te verwoorden in dramatisch spel.
6.1	Zich inleven in een ding, een idee, een personage, een gebeurtenis of een omstandigheid uit de werkelijkheid of uit een verteld of voorgelezen verhaal en dat al spelend vorm geven.
6.4	Eigen ervaringen en kennis opdiepen om inhoud en vorm te geven aan een spelscenario.
6.6	Verbale en non-verbale spelvormen toepassen of improviseren.
7.1	Eigen uitdrukkingsmogelijkheden en beperkingen ervaren om zich dramatisch-expressief te uiten.
7.3	Durven improviseren door in te spelen op onvoorziene situaties.

7.4	Tijdens het spel met een eigen expressiestijl durven inspelen op ervaringen, gevoelens, ideeën en fantasieën van anderen.
8.1	Beweging en mimiek aanpassen aan de spelsituatie.
8.2	Een aangepaste spreektechniek ontwikkelen (articulatie, adembeheersing, tempo, toonhoogte, toonsterkte).
8.3	Met een creatief stem- en taalgebruik expressief reageren en belevenissen uitbeelden.
10.5	Dramatisch spel beoordelen op grond van bepaalde criteria zoals: verhouding beeld-klank, woord-beweging, beleving, fantasie, originaliteit enz.

Tijd	50-75 minuten
materiaal	Werkblad speeltuinklankvorm (bijlage 1) Boze-mensen-spel (bijlage 2) Zinnen inspringspel (bijlage 3) Kijkwijzer (bijlage 4)

INSTAP

1) De leerlingen krijgen een blad met de speeltuinklankvorm (bijlage). Je kan dit indien mogelijk ook op het digitale bord tonen. Je doet elke oefening 1 keer voor en daarna doe je hem klassikaal. Dit doe je speeltuig per speeltuig.

Daarna duid je een leerling aan en die geef je een bepaald speeltuig. Dit doe je enkele keren en ondertussen controleer je de articulatie bij de leerling. Je stuurt bij waar nodig.

Indien de leerlingen dit goed kunnen, kan je er een concert van maken. Je zegt een naam en een speeltuig. De leerling in kwestie blijft dit speeltuig verklanken. Je duidt ondertussen nog iemand aan en geeft terug een speeltuig op. En zo verder, je kan leerlingen ook even laten zwijgen en dan opnieuw inzetten bij een ander speeltuig.

2) We spelen het boze-mensen-spel. Je geeft een groepje van 2 tot 4 leerlingen een situatie. Je spreekt af wie welke rol op zich zal nemen en dan begint het spel direct. (Improvisatie)

De leerling in de rol van boze-mens mag zich eens goed uitleven. Situaties vind je onderaan (bijlage).

KERN (CREËREN)

Je overloopt de kijkwijzer (bijlage 4) en geeft de uitleg omtrent dit soort spel.

De kinderen krijgen elk een kaartje met een begin- en eind-zin op (bijlage 3). De eind-zin van het ene kaartje is de beginzin van het volgende kaartje. Zo vorm je een ketting.

Tussen de begin- en de eind-zin, verzinnen de leerlingen zelf de inhoud.

De leerlingen spelen in dialoogvorm.

Ander verwoord: leerling A en B krijgen elk een kaartje met het cijfer 1 op. Zij beginnen met hun beginzin (elk om beurt) en vormen zo verder dialoog. Op het moment dat zij dat wensen (niet terzelfdertijd) sluiten ze af met hun eind-zin. Daarna volgt de leerling die als beginzin de eind-zin van

leerling A had. Idem voor leerling B. Zo volgen de leerlingen elkaar op.

De leerlingen die niet aan de beurt zijn, volgen zodat zij op elk moment kunnen inspringen.

Ondertussen kijken ze ook of alle elementen van de kijkwijzer kloppen. Je kan hier een systeem insteken zodat degene die net speelde, de volgende (zijn/haar vervanger) moet beoordelen met de kijkwijzer. De laatste beoordeelt de eerste, hou hier rekening mee bij het uitdelen van de kaartjes.

EVALUATIE / TOONMOMENT

Hier is geen expliciet toonmoment. Dit zit verweven in de vorige fase.

TIP

- Als je een grote klas (vanaf 20 lln) hebt kan je alles ontdubbelen. (2 inspringspelen)
- Indien je een zeer sterke groep hebt, heb je zelfs geen kaartjes met zinnen nodig. Dan spelen de leerlingen gewoon en springen ze in wanneer ze de nood voelen.

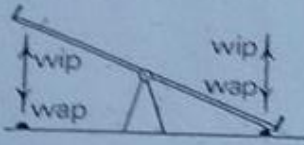
BIJLAGES

Flore S.
Anke D.

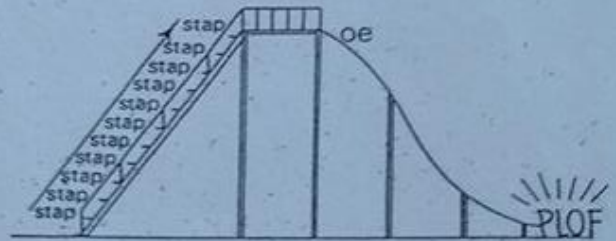
1) Speeltuinklankvorm

DE SPEELTUINKLANKVORM

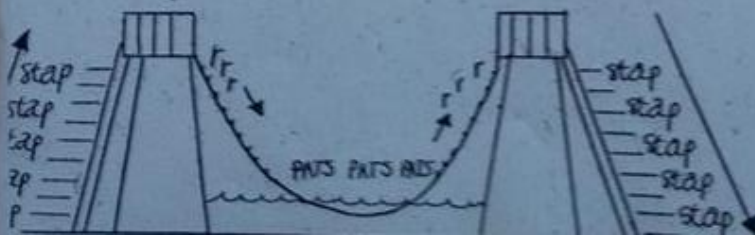
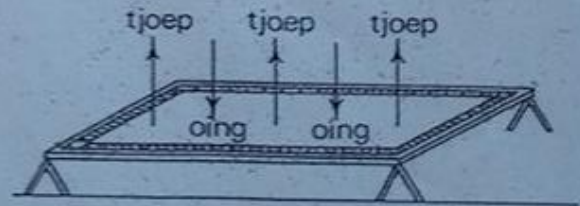
→ DE WIP

DE Glijbaan

→ DE SCHOMMEL

DE TRAMPOLINE

→ DE WATERBRUG

2) Boze-mensen-spel

Situatie 1

Een oudere heer/vrouw wordt kwaad als kinderen altijd door zijn/haar tuin lopen. Laat zien waarom hij/zij kwaad wordt en wat de kinderen daarna kunnen doen.

Situatie 2

Een paar leerlingen willen iets stelen en andere kinderen willen dat weer niet. Hoe lossen ze het op?

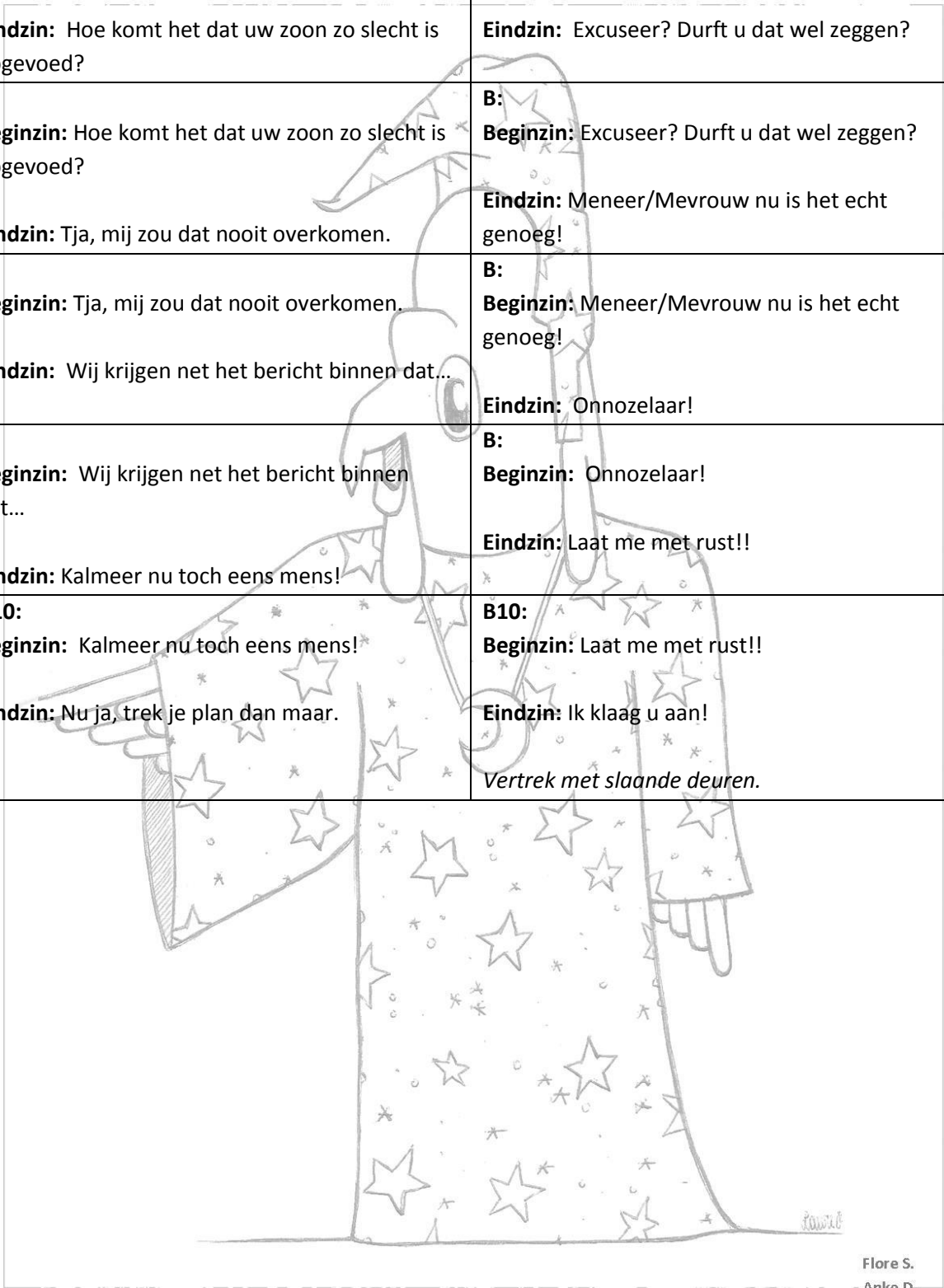
Situatie 3

Een paar kinderen gooit met stenen en maken zo een voorruit van een auto kapot. Iemand speelt de automobilist. Hoe lossen ze dit op?

3) Zinnen inspringspel

<p>A1: Je belt aan bij een huis.</p> <p>Beginzin: Mevrouw/Meneer wij hebben slecht nieuws voor u.</p> <p>Eindzin: Uw zoon mocht dat echt niet gedaan hebben.</p>	<p>B1: Beginzin: Oh nee, wat is er gebeurd?</p> <p>Eindzin: Mijn zoon zou nooit zo iets veroorzaken!</p>
<p>A: Beginzin: Uw zoon mocht dat echt niet gedaan hebben.</p> <p>Eindzin: Ik kan u geen verdere details geven.</p>	<p>B: Beginzin: Mijn zoon zou nooit zo iets veroorzaken!</p> <p>Eindzin: Ik moet en zal nu weten waarom!!!</p>
<p>A: Beginzin: Ik kan u geen verdere details geven.</p> <p>Eindzin: Komt u maar mee naar het bureau.</p>	<p>B: Beginzin: Ik moet en zal nu weten waarom!!!</p> <p>Eindzin: Ik weiger een voet te verzetten.</p>
<p>A: Beginzin: Komt u maar mee naar het bureau.</p> <p>Eindzin: Indien u niet mee komt zullen wij u arresteren.</p>	<p>B: Beginzin: Ik weiger een voet te verzetten.</p> <p>Eindzin: Dat kunt u helemaal niet maken!</p>
<p>A: Beginzin: Indien u niet mee komt zullen wij u arresteren.</p> <p>Eindzin: Mevrouw/Meneer u gaat nu mee naar het bureau en wij spreken daar verder.</p>	<p>B: Beginzin: Dat kunt u helemaal niet maken!</p> <p>Eindzin: Wat heb ik dan wel misdaan?</p> <p style="text-align: right;">Flore S. - Anke D.</p>

<p>A: Beginzin: Mevrouw/Meneer u gaat nu mee naar het bureau en wij spreken daar verder.</p> <p>Eindzin: Hoe komt het dat uw zoon zo slecht is opgevoed?</p>	<p>B: Beginzin: Wat heb ik dan wel misdaan?</p> <p>Eindzin: Excuseer? Durft u dat wel zeggen?</p>
<p>A: Beginzin: Hoe komt het dat uw zoon zo slecht is opgevoed?</p> <p>Eindzin: Tja, mij zou dat nooit overkomen.</p>	<p>B: Beginzin: Excuseer? Durft u dat wel zeggen?</p> <p>Eindzin: Meneer/Mevrouw nu is het echt genoeg!</p>
<p>A: Beginzin: Tja, mij zou dat nooit overkomen.</p> <p>Eindzin: Wij krijgen net het bericht binnen dat...</p>	<p>B: Beginzin: Meneer/Mevrouw nu is het echt genoeg!</p> <p>Eindzin: Onnozelaar!</p>
<p>A: Beginzin: Wij krijgen net het bericht binnen dat...</p> <p>Eindzin: Kalmeer nu toch eens mens!</p>	<p>B: Beginzin: Onnozelaar!</p> <p>Eindzin: Laat me met rust!!</p>
<p>A10: Beginzin: Kalmeer nu toch eens mens!</p> <p>Eindzin: Nu ja, trek je plan dan maar.</p>	<p>B10: Beginzin: Laat me met rust!!</p> <p>Eindzin: Ik klaag u aan! <i>Vertrek met slaande deuren.</i></p>

Politie 1 Beginzin: Zo, zo, jonge dame! Eindzin: Dat wordt een flinke straf.	Verdachte 1 Beginzin: Dag meneer! Eindzin: Ik deed het niet expres!
Politie Beginzin: Dat wordt een flinke straf. Eindzin: Potverdomme!	Verdachte Beginzin: Ik deed het niet expres! Eindzin: Ja natuurlijk!
Politie Beginzin: Potverdomme! Eindzin: Dus je hebt een fiets gestolen!	Verdachte Beginzin: Ja natuurlijk! Eindzin: Sorry, ik moet huilen!
Politie Beginzin: Dus je hebt een fiets gestolen! Eindzin: Wat zeg je?	Verdachte Beginzin: Sorry, ik moet huilen! Eindzin: Heeft u een zakdoekje?
Politie 5 Beginzin: Wat zeg je? Eindzin: De boete is 300 euro en 5 dagen cel.	Verdachte 5 Beginzin: Heeft u een zakdoekje? Eindzin: Ik zal nooit meer zoiets doms doen.

Baas 1 Beginzin: Dat is niet zo mooi hé? Eindzin: Zo werkt het niet hier!	Werknemer 1 Beginzin: Het spijt me. Eindzin: Ik had het niet mogen doen.
Baas Beginzin: Zo werkt het niet hier! Eindzin: Je bent een ondankbaar nest!	Werknemer Beginzin: Ik had het niet mogen doen. Eindzin: Maar ... ik had geld nodig!
Baas Beginzin: Je bent een ondankbaar nest! Eindzin: Hoe haal je het in je hoofd!	Werknemer Beginzin: Maar ... ik had geld nodig! Eindzin: Ik heb drie kleine kinderen!
Baas Beginzin: Hoe haal je het in je hoofd! Eindzin: Geld stelen betekent ontslag.	Werknemer Beginzin: Ik heb drie kleine kinderen! Eindzin: Ik ben een heel slecht mens.
Baas 5 Beginzin: Geld stelen betekent ontslag. Eindzin: Ik wil je hier nooit meer zien!	Werknemer 5 Beginzin: Ik ben een heel slecht mens. Eindzin: U heeft gelijk!

Kijkwijzer

	Super!	In orde.	Nog oefenen.
Er werd geïmproviseerd tijdens het spelen. Dus niet enkel de zinnen op het kaartje werden gezegd.			
Er werd duidelijk gearticuleerd. Alles was dus goed verstaanbaar.			
Hij/zij leefde zich in, in de emotie van het spel.			
Het gespeelde verhaal was duidelijk en origineel.			

Kijkwijzer

	Super!	In orde.	Nog oefenen.
Er werd geïmproviseerd tijdens het spelen. Dus niet enkel de zinnen op het kaartje werden gezegd.			
Er werd duidelijk gearticuleerd. Alles was dus goed verstaanbaar.			
Hij/zij leefde zich in, in de emotie van het spel.			
Het gespeelde verhaal was duidelijk en origineel.			

Kijkwijzer

	Super!	In orde.	Nog oefenen.
Er werd geïmproviseerd tijdens het spelen. Dus niet enkel de zinnen op het kaartje werden gezegd.			
Er werd duidelijk gearticuleerd. Alles was dus goed verstaanbaar.			
Hij/zij leefde zich in, in de emotie van het spel.			
Het gespeelde verhaal was duidelijk en origineel.			

